

Pedagógusok szerepe, feladata a felkészítésben

- **Lényeges, hogy a pedagógus ismerje, hogyan viselkedjen veszélyhelyzetben:**
  - érthető, egyértelmű intézkedéseket adjon ki,
  - amennyire csak lehet, palástolja félelmét és bizonytalanságát,
  - bátran támaszkodjon a nyugodtabb, erősebb csoporttagokra,
  - próbálja a hangulatot javítani, a feszültséget oldani,
  - érje el, hogy ne alakuljon ki a magára hagyatottság érzése,
  - a veszély jellegét, nagyságát csak a szükséges mértékben közölje a gyermekekkel,
  - elhúzódó esetekben különösen fontos a fizikai kondíció megőrzése,
  - kössük le a figyelmet, szüntessük meg a tétlenséget stb.

Pedagógusok szerepe, feladata a felkészítésben

A pedagógus a legtöbb esetben magára van utalva, ha a baj (a veszély) bekövetkezik. Ezért fontos, hogy felkészülése során:

- ismerje az elsősegélynyújtás szabályait,
- legyen tájékozott a lehetséges veszélyekről, a védekezés lehetőségeiről,
- tájékozódjon az ismeretlen környezet lehetséges veszélyeiről,
- előre tervezze, szervezze meg az esetleges veszélyekre történő reagálást,
- legyenek nála (ismerje) a segélykérést biztosító információk (pl.: telefonszámok, címek stb.),
- bizonyos körülmények között csak szakértő vezetővel (kísérővel) induljon útba (vízi-, sí- vagy barlangi túra, üzemlátogatás, erdei iskola, stb.)
- lehetőleg tudja, mit várhat el magától veszélyhelyzetben és csak ennek megfelelő feladatot vállaljon.

Pedagógusok szerepe, feladata a felkészítésben

A veszély bekövetkezése esetén:

- az eset súlyosságától, illetve a lehetőségektől függően, el kell dönteni, hogy **hozzálátunk-e a mentéshez, kell-e segítséget kérni,**
  - **a sérültet ne hagyjuk magára, ha hozzáférünk, részesítsük elsősegélyben,**
  - **a helyzet ne vonja el a figyelmet a csoportról, mert újabb sérülések is bekövetkezhetnek,**
  - **életveszély esetén számolni kell a gyerekeknél a hétköznapiakon nem tapasztalható sajátos veszélyhelyzeti magatartásokkal, irracionális, ösztönös megnyilvánulásokkal,**
  - ilyenkor jellemzőek pl. a túlzottan altruista megnyilvánulások, **a hősködés, amelyet mindenképpen meg kell akadályozni,**
  - az életmentéshez szükséges felszerelés ilyen esetekben igen jó szolgálatot tehet,
  - **a segítség megérkezéséig, a sérült (a sérültek) kiemeléséig a csoport szükségszállító eszközt készíthet (ez a figyelmet is elterelheti), stb.**
-

Az anyagban nem szereplő veszélyforrások

- **A közlekedés veszélyei és megelőzésük**
    - ✓ **Jó tervezés** (útvonal vázlat, indulási, érkezési időpontokkal, ismerje a gyerek és a szülő is)
    - ✓ Gyermeknél legyen igazolvány, szülők címe telefonszáma
  - **Utazás vonattal, vagy autóbusszal**
    - Előfordulhat a lemaradás (hazai és külföldi viszonylatban)
    - csoportvezetők kijelölése a létszám állandó ellenőrzésére,
    - vonatra egyszerre szálljon fel a csoport,
    - a nevelő is, a gyermek is tudja előre (készítsük fel) mi a teendő lemaradás esetén,
    - vonaton ne hagyjuk fönt a csoportot,
    - ne engedjünk egyedi leszállásokat vízvétel stb. céljából,
    - **a csoport lehetőleg mindig együtt legyen.**
-

Utazás hajón

- (Az egyik legkedveltebb élményt nyújtó kirándulási forma)
- *fokozottabb nevelői odafigyelés igényel a speciális kockázatok miatt.*
- *félelem a víztől, hajótöréstől:* megelőző tájékoztatás, fóbiások (pánikbetegek) kiszűrése,
- *balesetek a be- és kiszállásnál a hajóhídon, a vízparton:* vízbeesés, láb beszorulása stb.: a hajószemélyzet utasításai és az egyéb tájékoztatók szerinti ténykedés, **a tolongás megelőzése-megszüntetése, a beszállás előtti eligazítás megtartása,**
- *vízbeesés a hajóról, leesés, legurulás meredek lépcsőkön, lejárókon:* ha lehetséges, figyelembe venni a hajó típusát, biztonsági lehetőségeit, **kicsiknél célszerű a zárt fedélzet, az átlagostól több kísérő, ezek beosztása a veszélyesebb helyekre,** maximálisan betartatni a biztonsági előírásokat, - foglalkoztatni a gyerekeket,
- *rosszullét a hajó mozgása miatt („tengeribetegség”)* (Hazánkban inkább csak a Balatonon valószínű, kishajóban, vihar esetén). Kialakulás esetén az elsősegélynyújtás szabályai szerint járjunk el. **Ne felejtsük el, hogy a hajón mindig van a személyzet között erre kiképzett szakember és komolyabb gyógyszerkészlet!**

A természetes környezet veszélyei

Eltévedés - tájékozódás – helymeghatározás,

- legyünk tisztában az alapvető tereptani ismeretekkel, térkép, tájoló, távcső segítség,
- ne hagyatkozzunk teljesen a térképre, a táj lényegesen megváltozhatott a felmérés óta, ezért menetközben figyeljük a jellemző tájékozási és tereppontokat
- lehetőleg a jelzett turista utakról ne térjünk le,
- ha tehetjük, vigyünk magunkkal mobil telefont,
- elindulás előtt az időjárás előrejelzést is vegyük figyelembe,
- a térképet és a terepet gyakran egyeztessük, vonjuk be a gyerekeket is,
- mindig legyen helyettesünk: - *a vezetőt is érheti baleset,*
- legyünk tisztában azzal, hogy mikor sötétedik.

Erdőtűz, bozótűz

A tűz terjedését lassító tényezők:

- a lejtős terep a lejtés irányába,
- zárt, aljnövényzet nélküli erdő,
- fiatal, sűrű tűlevelű erdő,
- csapadékos időjárás,
- szélcsend.

A tűz terjedését megakadályozhatja:

- növényzet nélküli (éghető anyag nélküli) területek, sávok,
- vízfelszín,
- lombos aljnövényzettel borított öreg erdő

Erősítheti a tűz terjedését:

- az emelkedő terep az emelkedés irányába,
- a szél,
- a laza, tűlevelű aljnövényzet,
- a csapadékmentes időjárás

Erdőben tűz esetén alapvetően két lehetősége lehet a csoportnak:

- hozzálát a tűz megfékezéséhez,
- elmenekül.

Pedagógusok szerepe, feladata a felkészítésben

- **Meteorológiai eredetű veszélyforrások**
(Eső, jégeső, szél, szélvihar, köd, villám stb.)
- **Szakadék, meredek part, vízmosás**
- **Állatok, növények**
  - ✓ Rovarok
  - ✓ Kóbor kutyák
  - ✓ Veszett állatok
  - ✓ Vaddisznó, medve
  - ✓ Mérgező növények
- **Idegen tárgy, anyag**

